සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි]
முழுப் பதிப்புரிமையுடையது]
All Rights Reserved]

0392

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2000 අගෝස්තු
கல்விப் பொதுத் தராதரப்பத்திர(உயர் தர)ப் பரீட்சை, 2000 ஓகஸ்ற்
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2000

උසස් ගණිතය I
உயர் கணிதம் I
Higher Mathematics I

11	
S	I

පැය තුනයි / மூன்று மணித்தியாலம் / *Three hours*

ප්‍රශ්න හයකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

1. (අ) A හා B යනු S සර්වත්‍ර කුලකයේ උපකුලක දෙකක් යයි ගනිමු. ඔබ උපයෝගී කර ගන්නා වූ කුලක වීජයේ නියම සඳහන් කරමින්, සුපුරුදු අංකනයෙන්

$$A - B = A - (A \cap B)$$ බව සාධනය කරන්න.

(ආ) $\rho = \{(x, y) : x,\ y \in \mathbb{N}$ හා 5 න් $(x - y)$ බෙදෙනු ලැබේ. $\}$

යයි ගනිමු.

ρ යනු $\mathbb{N}$ මත තුල්‍යතා සම්බන්ධයක් බව පෙන්වන්න.

ρ මගින් $\mathbb{N}$ කුලකය, කුලක කොපමණ සංඛ්‍යාවකට විභාගනය කරයි ද?

ρ' මගින් $\mathbb{N}$ කුලකය, කුලක 100 කට විභාගනය කරන පරිදි $\mathbb{N}$ මත ρ' සම්බන්ධයක් ලියා දක්වන්න.

(ඇ) ඕනෑම $x \in \mathbb{R}$ සඳහා $f(x + k) = f(x)$ වන අයුරින් k නියතයක් පවතී නම් $f : \mathbb{R} \to \mathbb{R}$ යනු ආවර්තක ශ්‍රිතයක් යයි කියනු ලැබේ. k හි අඩුතම ධන අගයට (එය පවතී නම්) f හි ආවර්තය යයි කියනු ලැබේ.

$g : \mathbb{R} \to \mathbb{R}$ යන්න $x \in \mathbb{R}$ සඳහා $g(x) = \sin^2 x$ මගින් අර්ථ දක්වේ යයි ගනිමු.

g ආවර්තක බව පෙන්වා එහි ආවර්තය සොයන්න.

g හා h ට එකම ආවර්තය ද, $g + h$ ට ආවර්තයක් නොමැති ද වන අයුරින් $h : \mathbb{R} \to \mathbb{R}$ ආවර්තක ශ්‍රිතයක් සොයන්න.

2. (අ) $\Delta = \begin{vmatrix} x & b & c \\ a & y & c \\ a & b & z \end{vmatrix}$ යයි ගනිමු.

$\Delta = a(y - b)(z - c) + b(x - a)(z - c) + z(x - a)(y - b)$ බව පෙන්වන්න.

$x \neq a,\ \ y \neq b,\ \ z \neq c$ හා $\Delta = 0$ නම්

$$\frac{x}{x-a} + \frac{y}{y-b} + \frac{z}{z-c} = 2$$ බව අපෝහනය කරන්න.

(ආ) $M = \begin{pmatrix} 5 & -4 \\ 2 & -1 \end{pmatrix}$ හා $X = \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix}$ යයි ගනිමු.

$MX = \lambda X$ සමීකරණයේ X ට නිශ්ශුන්‍ය විසඳුමක් තිබීම සඳහා λ හි අගයයන් සොයන්න. λ හි අගයයන් එක එකකට අනුරූප X තීර දෛශිකයක් සොයන්න.

ඒ නයින් හෝ අන්‍යක්‍රමයකින් හෝ $X' = MX$ මගින් අර්ථ දක්වනු ලබන, xy-තලයේ ඒකජ පරිණාමනය යටතේ අවිචලක වන, මූල ලක්ෂ්‍යය හරහා යන සරල රේඛා වල සමීකරණ සොයන්න; මෙහි $X' = \begin{pmatrix} x' \\ y' \end{pmatrix}$ වේ.

[අනෙක් පිට බලන්න.

3. (අ) ඕනෑම n ධන නිඛිලයක් හා තාත්ත්වික θ සඳහා $(\cos\theta + i\sin\theta)^n = \cos n\theta + i\sin n\theta$ බව සාධනය කරන්න.

$z^6 = -1$ සමීකරණයේ මූල හය, x හා y හි අගයයන් දෙමින් $x + iy$ ආකාරයට ලබාගන්න.

$z^4 - z^2 + 1 = 0$ සමීකරණයේ මූල හතර අපෝහනය කර ආගන්ඩ් තලය මත ඒවා යේ පිහිටීම් පෙන්වන්න.

මෙම මූල හතර වෘත්තයක් මත පිහිටන බව ද පෙන්වන්න.

(ආ) P ලක්ෂ්‍යය ආගන්ඩ් තලය මත z සංකීර්ණ සංඛ්‍යාව නිරූපණය කරන බව ද,

$\mathrm{Arg}\left(\frac{z}{z-1}\right) = \frac{\pi}{2}$ බව ද, දී ඇති විට P හි පථය සම්පූර්ණයෙන් විස්තර කරන්න.

4. (අ) $a \in \mathbb{R}$ හා

$$f(x) = \begin{cases} \dfrac{\sin ax}{x} & , \ x < 0 \text{ නම්} \\ \\ \dfrac{\sqrt{4+x} - 2}{x} & , \ x > 0 \text{ නම්} \end{cases}$$

යයි ගනිමු.

$\lim_{x \to 0} f(x)$ පවතී යයි දී ඇත. a හි අගය සොයන්න.

$x = 0$ දී f සන්තතික වේ ද? ඔබේ පිළිතුර සනාථ කරන්න.

$g : \mathbb{R} \to \mathbb{R}$ යනු

$$g(x) = \begin{cases} 0 & , \ x = 0 \text{ නම්} \\ \\ xf(x) & , \ x \neq 0 \text{ නම්} \end{cases}$$

මගින් අර්ථ දක්වා ඇති ශ්‍රිතය යයි ගනිමු.

$x = 0$ දී g අවකල්‍ය බව පෙන්වා $g'(0)$ සොයන්න.

(ආ) $x \neq 0, 2$ සඳහා $h(x) = 1 + \dfrac{1}{x^2 - 2x}$ යයි ගනිමු.

h වැඩිවන හෝ අඩුවන ප්‍රාන්තර සොයන්න.

හැරුම් ලක්ෂ්‍යයන් හා ස්පර්ශෝන්මුඛ දක්වමින් $y = h(x)$ හි ප්‍රස්තාරයේ දළ සටහනක් අඳින්න.

$y = h(x)$ හි ප්‍රස්තාරය උපයෝගී කර ගනිමින් $y = |h(x)|$ හි ප්‍රස්තාරයේ දළ සටහනක් අඳින්න.

$x \neq 0, 2$ සඳහා $|h(x)| = \dfrac{(x-1)^2}{|x^2 - 2x|}$ බව පෙන්වා $y = |h(x)|$ හි ප්‍රස්තාරය උපයෝගී කර ගනිමින්

$(x-1)^2 e^x = |x^2 - 2x|$ සමීකරණයේ තාත්ත්වික විසඳුම් සංඛ්‍යාව ලබාගන්න.

5. (අ) සුදුසු ත්‍රිකෝණමිතික ආදේශයක් උපයෝගී කරගනිමින්

$$\int \frac{2}{\left(x^2+1\right)^2}\,dx = \tan^{-1}x + \frac{x}{x^2+1} + C$$

බව පෙන්වන්න; මෙහි C යනු අභිමත නියතයකි.

$u = x + \sqrt{x^2 + 2x - 1}$ ආදේශය උපයෝගී කරගනිමින්

$$\int \frac{dx}{x^2\sqrt{x^2+2x-1}}$$ සොයන්න.

(ආ) (i) $\int_0^a f(x)\,dx = \int_0^a f(a-x)\,dx$ සූත්‍රය පිහිටුවන්න.

(ii) $\int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{dx}{\sin x + \cos x} = \sqrt{2}\ln\left(\sqrt{2}+1\right)$ බව පෙන්වන්න.

$\int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{2x+3}{\sin x + \cos x}\,dx$ හි අගය අපෝහනය කරන්න.

6. (අ) $u = \frac{1}{y}$ ආදේශය උපයෝගී කර ගනිමින්, $x = 0$ විට $y = \frac{a}{2b}$ අවශ්‍යතාවයට යටත් ව

$\frac{dy}{dx} = ay - by^2$ අවකල සමීකරණය විසඳන්න; මෙහි $a, b > 0$ වේ.

y කිසිම විටක $\frac{a}{b}$ නොඉක්මවන බව පෙන්වන්න.

(ආ) සුදුසු ආදේශයක් උපයෝගී කර ගනිමින්

$\left(x^2 + 2xy\right)\frac{dy}{dx} = x^2 + xy + y^2$ අවකල සමීකරණය විසඳන්න.

(ඇ) xy - තලයේ C වක්‍රයක් මත $P(x, y)$ ලක්ෂ්‍යයේ දී ඇඳි ස්පර්ශකය x - අක්ෂය Q හි දී හමු වේ. P හා Q අතර දුර $\sqrt{y^2 + \frac{4(y-2)^2}{x^2}}$ බව ද, C වක්‍රය $(1, 1)$ ලක්ෂ්‍යය හරහා යන බව ද දී ඇත. C වක්‍රය සඳහා සමීකරණයක් සොයන්න.

[අනෙක් පිට බලන්න.

7. $a^2l^2 + b^2m^2 = 1$ නම් $lx + my = 1$ රේඛාව $\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$ ඉලිප්සය $\left(a^2l,\, b^2m\right)$ ලක්ෂ්‍යයේ දී ස්පර්ශ කරන බව පෙන්වන්න; මෙහි a, b, l හා m තාත්ත්වික නියත වේ.

$\left(x_0, y_0\right)$ ලක්ෂ්‍යයේ දී ඉලිප්සයට ඇඳි ස්පර්ශකයේ සමීකරණය $\frac{xx_0}{a^2} + \frac{yy_0}{b^2} = 1$ බව අපෝහනය කරන්න.

$\left(x_1, y_1\right)$ බාහිර ලක්ෂ්‍යයේ සිට ඉලිප්සයට ඇඳි ස්පර්ශක යුගලයේ ස්පර්ශ ජ්‍යායේ සමීකරණය ලබා ගන්න.

p යනු $P\left(a^2\alpha,\, b^2\beta\right)$ බාහිර ලක්ෂ්‍යයක සිට ඉලිප්සයට ඇඳි ස්පර්ශක වල ස්පර්ශ ජ්‍යාය වේ ; මෙහි α සහ β තාත්ත්වික නියත වේ.

L හා M යනු පිළිවෙළින් O මූල ලක්ෂ්‍යය හා P සිට p ට ඇඳි ලම්බවල අඩි වේ. $OL.\, PM = k^2$ නම්

p රේඛාව $\frac{x^2}{a^2 - k^2} + \frac{y^2}{b^2 - k^2} = 1$ ඉලිප්සය ස්පර්ශ කරන බව පෙන්වන්න.

8. සුපුරුදු අංකනයෙන් l_1 හා l_2 රේඛාවල දෛශික සමීකරණ පිළිවෙළින්

$\mathbf{r} = -\mathbf{i} + 2\mathbf{j} - 4\mathbf{k} + \lambda\left(-2\mathbf{i} + \mathbf{j} + 3\mathbf{k}\right)$ හා

$\mathbf{r} = -\mathbf{j} + 7\mathbf{k} + \mu\left(-\mathbf{i} + \mathbf{j} - \mathbf{k}\right)$ වේ; මෙහි λ හා μ පරාමිති වේ.

(i) l_1 හා l_2 රේඛා සෘජුකෝණී ව ඡේදනය වන බව පෙන්වා l_1 හා l_2 හි ඡේදන ලක්ෂ්‍යය වන A හි පිහිටුම් දෛශිකය සොයන්න.

(ii) A ලක්ෂ්‍යය හා පිහිටුම් දෛශිකය $\alpha\mathbf{i} + \beta\mathbf{j} + \mathbf{k}$ ලක්ෂ්‍යය හරහා යන l_3 සරල රේඛාවේ දෛශික සමීකරණය සොයන්න ; මෙහි α හා β යනු තාත්ත්වික සංඛ්‍යා වේ.

(iii) l_3 රේඛාව l_1 හා l_2 අඩංගු තලය සමග θ කෝණයක් සාදයි නම් α හා β ඇසුරෙන් $\sin\theta$ සොයන්න.

l_1, l_2 හා l_3 ඒක තල නම් $4\alpha + 5\beta = 1$ බව අපෝහනය කරන්න.

9. (අ) $f(\theta) = \frac{1 + \sin 2\theta}{5 + 4\cos 2\theta}$ යයි ගනිමු.

θ යන්න $\frac{\pi}{2}$ හි ඔත්තේ ගුණාකාරයක් නොවේ නම් $\frac{(p + \tan\theta)^2}{q + \tan^2\theta}$ ආකාරයට $f(\theta)$ ප්‍රකාශ කරන්න ; මෙහි p හා q නිර්ණය කළ යුතු නියත වේ.

θ හි සියලු අගයයන් සඳහා $0 \le f(\theta) \le \frac{10}{9}$ බව පෙන්වන්න.

(ආ) x සඳහා

$\tan^{-1}\left(\frac{1 - x}{1 + x}\right) = \frac{1}{2}\tan^{-1}x$ සමීකරණය විසඳන්න.

$\tan\frac{\pi}{12} = 2 - \sqrt{3}$ බව අපෝහනය කරන්න.